

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ
 ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:
 НА ГОДИНУ 6 ДИВ.
 НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 " "
 ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 ДИВ.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
 ЈЕ У ЗДАЊУ
 ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.
 Претплату ваља слаћи упутницом на општин
 ски суд а све кореспонденције на уредника.
 РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
 Неплаћена писма не примају се

ГРАЂАНСТВУ ВАРОШИ БЕОГРАДА

или суди ?
ДЕСЕТИ АВГУСТ је дан рођења нашег милог влада-
 оца. Његова престоница прославиће тај народни празник
 онако како га је увек прослављала.

Благодарење ће бити у Саборној цркви после слу-
 жбе божије, куће ће се заставама окитити а у вече биће
 осветлење.

Из суда општине вароши Београда 8 Августа 1887
 године АБр. 582.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

С А С Т А Н А К

одбора спешне београдске 25 ог јула 1887 године
 (по стенографским белешкама)
 почетак у 6 ча ова по подне.

Присутни: Председник општине: Свет. Николајевић,
 члан суда: Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици г.
 г. Васа Дучић, Мијаило Крстић, Ферд. Розелт, Коста Пет-
 ровић, Павле Матић, Алекса Богатинчевић, Самуил Пи-
 јаде, Марко Степановић, Светозар Јанковић, Илија Анто-
 новић, Стево Добривојевић, Михаило Павловић, Јован Ми-
 лановић и Атанасије Ђ. Кумануди.

Г. Председник. Да почнемо господо.
 Изволте чути протокол прошлог састанка. (секретар
 чита)
 Има ли ко да примети што на протокол? (Нема).
 Да пређемо на дневни ред.
 Да вам саопштим акт г. министра народне привреде
 о потврди уговора општинског и грађењу трамваја. Ја
 сам уговоре послао г. министру привреде на одобрење и
 он ми је исти вратио са овим писмом. (Чита прочитан).
 Уговорач г. Клајн није у Београду него је у Пешти.
 Неколико пута питао је телеграмом, да ли је г. министар
 уговор одобрио, и ја сам му одговорио, да влада није
 уговоре потврдила у наведеној тачки. Сад сам не знам
 шта ћемо. Он ми је упутио једно писмо у коме напомиње

и неке учињене трошкове око уговарања и изгледа како би хтео да тражи неку накнаду штете. Изволте чути писмо. (Чита)

Ово је писмо он упутио на председништво пре него што је г. министар уговор вратио.

Као што видите уговор није одобрен само у овој тачки и према томе предузимач г. Клајн треба да дође у споразум или у преписку са општином, да се види, хоће ли пристати да се та тачка из уговора избаци. Што се тиче пак претње предузимачеве односно неке штете, она је неоснована и нема места да ће на то имати права каква према општини.

Г. Марко Степановић. Ја видим из целог писма г. министра, привреде да он није одбио трамвај, него се само у неколико неслаже са уговором. На сваки начин требало би по мишљењу г. председника да се предузимач споразуме са општином. Треба да дође овде и да се споразуме с нама, ако му доста на срцу лежи да трамвај прави, премда у неколико из прочитаног његовог писма види се да он једва чека да се из овога посла извуче.

Г. Васа Дучић. Да ли има још што да се у уговору нео обрава?

Г. Председник. Из писма се види у чему г. министар чини приметбу и сигурно кад у овоме неодобрава уговор, да га неодобрава и у осталом.

Г. Мијајло Кротић. Пре него би одговорио предузимачу шта г. министар неодобрава, држим да би требало понова се обратити г. министру и упитати, шта све влада не може одобрити у уговору о трамвају и под којим би условима трамвај одобрила и кад то све сазнамо да уједно одговоримо предузимачу.

Г. Мијајло Павловић. Треба доиста сондирати земљиште код г. министра финансије и односно ослобођења од плаћања пореза, па тек онда уједно одговорити предузимачу.

Г. Ђоста Петровић. Све што треба сад да се уради према саопштеном нам акту г. министра народне привреде, јесте, како ми се чини, то: да се овај акт г. министра саопшти предузимачу трамваја на ако он на то пристане, онда да се уговор врати влади на одобрење с доставом, да је предузимач и без ослобођења плаћања царине на увоз материјала потребног му за трамвај вољан да гради трамвај. А ако предузимач не би на то пристао, онда је тиме ствар свршена, т. ј. нема уговора и све ово што је рађено треба предати општинској архиви.

Тражити пак сад и ослобођење и од државних пореза и општинских приреза, држим да би било излишно, јер на што ће то, ако предузимач не би пристао на приметбу, коју чини на уговор министра народне привреде. То је што сим имао да важем односно показаног акта г. министра народне привреде

Г. Васа Дучић. Ја опет кажем, да треба да видимо у којим тачкама још министар уговор не одобрава. Не треба предузимача звати и излагати га трошку, док се влада у свему неизјасни, шта не одобрава у уговору, па онда све и да се предузимачу јави.

Г. Стева Добровојевић. Ја држим да треба и друге услове, који зависе од господина министра финансије најпре пречистити, па онда позвати предузимача. Звати га

сад па му саопштити само овај акт г. министра, па онда питати г. министра финансије и за остале тачке односно порезе и приреза и ако неодобри министар опет га звати те му и то саопштити и тако би се ствар врзла непростано. То не би било добро и с тога сам да се предходно све сврши код владе, па онда уједно да му се одговори да влада неће да га ослободи ни од плаћања царине ни пореза ни приреза, па онда како он хоће.

Г. Председник. И ја сам мислио, да ова ствар код владе неће ићи тешко, али кад сам почео радити видео сам да има неке тешкоће. Ја сам држао, да ће министар изнети уговор пред владу у министарској седници и да ће том приликом сваки члан владе изнети своје мишљење, па уједно све што се има приметити казати и ми би сада знали у чему влада уговор неодобрава.

Кад није тако учињено сад би морали писати г. министру финансије, да нам јави одобрава ли ослобођење од порезе, г. министру привреде, одобрава ли рок уговору, г. министру унутарњих дела, пристаје ли да води надзор на друмовима и т. д. и тако од свакога добити по наособ одговоре. Но ни један неће нам одговорити пре, док се ово питање не разчисти.

Најбоље би било да причекамо на долазак г. предузимача Клајна и да видимо његово мишљење да ли пристаје да се ова тачка односно царине из уговора избаци, јер ова такса није велика и он не би требао да тражи повластице и за њу.

Г. Марко Степановић. Доиста је требао министар ову ствар да изнесе пред владу и да се све реши у министарској седници, па да се на чисто зна, шта влада одобрава а шта не. Овако се само ствар замршује. Ни сам за то да се одмах зове предузимач због ове једне приметбе министрове, већ нека се све сврши код владе шта има да се сврши, па уједно саопшти предузимачу. Да се са предузимачем воде преписке ни сам за то што би му ми с наше стране могли дати и прибавити доказ за парницу којом он према свом писму неосновано прети. Дакле нека се сврши све, па нека буде или овако или онако.

Г. Стеван Добровојевић. Предузимач се љути што му општина није дала извештај хоће ли извршити уговор или неће, и неку претњу изјављује. Ја држим да би га могли известити, треба свршити све у целости па тек онда казати му: или се уговор одобрава или не одобрава. А да се тако може предузимачу одговорити, треба претходно да влада одговори одобрава ли сва његова тражења по уговору или неодобрава. Овако да га известимо о једном на после о другом, он опет остаје у неизвесности.

Г. Мијајло Павловић. Зар не би могло бити овако, да председништво направи један акт влади и умоли, да влада проштудира цео уговор и у свему да своје приметбе у чему одобрава а у чему не. А у исто време, да се влади напомене и то, да предузимач прети са накнадом штете и да би општина избегла могуће хрђаве последице нека влада учини у целости своје приметбе, како би се могло одговорити предузимачу на чему ствар стоји.

Г. Председник. Што се тиче тога да влада уговор одобри у колико сам ја јасно дознао, влада ову

ствар, неће као влада да одобрава. Она сматра ову ствар као ствар општине и појединих министара. Најпосле ми би могли то покушати, али ја мислим да би опет боље било да нишемо појединим надлежним министрима и кад добијемо од свију одговор, о свему да предузимања извештај. Пристаје ли одбор на то? (Пристаје)

Изволте чути још један акт од г. министра привреде односно сече дрва у планини Тари.

Једна количина тих дрва је дошла и продата је: за ресто г. министар је нашао неке разлоге да обустави сечу. Ја сам га молио, да дозволи и даље, пошто је услед тога учињен и неки издатак и он ми је на то послао овај акт. (чита: прочитан)

По закону дрва која се из државних шума дају општинама морају се употребити само на ону целу за што се дају и тако ми сад овај рест несмемо продати него га употребити на грађење Ђуприја, купатила и т. д. Та ће грађа доћи, али у свези са овим актом долази једна друга ствар. Ми смо задужили касу рачунајући на ову грађу, и сад како је несмемо продати, треба дозволити, да се та сума подмири из других позиција. (Чује се неки дрва доћу, па ћемо гледати шта ћемо),

Дено, онда ову ствар за сад да примимо само к знању. Пристајете ли на то? (Пристајемо)

Неки од господ одборника долазили су суду и јављали, да су цене брашну и житу снале и да би требало и цену лебу смањити. Међутим ја сам добио и један акт од управе вар. Београда којим се тражи да се поднесе извештај о цени жита и брашна. Ја сам покупио извештај (чита: прочитан)

Ето то су цене и према њима излази да би требало спустити цену лебу на 20 п. дин. (Чује се: на 20 п. дин.) Дакле одбор је решио да се цена лебу одреди на 20 п. динареких.

Сад је на реду извештај велике комисије за канализацију и водове, но то ћемо за сад оставити до пунице седнице.

Господо, Главни одбор школски решио је, да се школске зграде као и обично што се чине сваке године, учине и ове године. За ово решење главни је одбор по закону једино и надлежан наређена је лицитација и она је извршена. Изволте чути (чита протокол лицитације).

Г. Мијајло Крстић. Је ли предрачун опширан и какви су услови?

Г. Председник. Изволте чути услове (чита). Ако се изврши све што је у условима предвиђено, онда сума није велика.

Г. Јован Милановић. Пре него би одобрили овај издатак, треба најпре да видимо шта је најнужније и да видимо имамо ли пара за ту оправку; јер има нешто што је излишно. По мом мишљењу за сад треба само окрепити школе, наместити фиранге и остале ситнице, а за остало да остане за идуће године. (Чује се: па то се сад и тражи)

Г. Стеван Добривојевић. Школски одбор има право да нареди шта треба да се оправи. Ми у то не смемо утицати. Одбора се школског не тиче имали пара или нема, а наше је право и дужност само да решимо издатак за

извршење предложених оправка. Навод г. Милановића да не морамо све оправити, неумесан је.

Г. Председник. Господо, школе су нам и онако хрђаве, па још и да се не оправљају зло би било. Овде је казано, да се оправи оно, што је најнужније. Буџетска цифра за оправке има још 7 хиљада динара, дакле има новаца. Но и да нема, опет би се морала оправка извршити, па ма то било и из других позиција. (Чује се: Нека се оправке изврше). Дакле примате и ово к знању? (Примамо).

Ми смо господо једном решили да се оправи друм који води гробљу а и Ђуприја на томе друму. Ви сте предрачун одобрили и лицитација је свршена. Чујте лицитацију и услове. (прочитано)

Одобравате ли ту лицитацију? (Одобравамо).

Сад господо морам да кажем још једну ствар. То је молба грађана да се водовод од скадарске улице уклони са улице и да се цев спусти у земљу како би се могла регулација извршити. То је било у одборској седници и решено је било да изиђе нека комисија да извиди, шта ће то коштати, и да оцене, да ли довољно нуде господу, која то траже. Но одбор је решио, да се начини неки предрачун и да изиђе комисија. Предрачун је начињен. Наш месарија г. Козлански поднео је овај предрачун. (Чита: прочитан) Сад дакле комисија има само да оцени да ли је довољна она цифра, коју дају Христовуло и Илија за извршење овога.

Г. Стеван Добривојевић. За тај посао требало би одредити једну стручну комисију, а не само месарију. У осталом нека се прво сврши ствар односно обећања понуђене суме новаца, па за остало је лако.

Г. Васа Дучић. Ја сам прво зато, да се одреди комисија која ће одредити колико би требало да плате за извршење тога за тим да се позову и саслушају хоће ли дати суму коју комисија одреди или неће, па на основу тога да се даље ствар сврши.

Г. Мијајло Павловић. Ја се сећам да је о томе решено пре две три године. Услед чега је извршење задржано ја не знам, но чини ми се да је задржано због тога да се просече улица, те да се зна гди ће се та вода сирвести, пошто се никако не може спровести на пријатним плацевима. У главном слажем се са г. Добривојевићем.

Г. Стеван Добривојевић. А ја се слажем са г. Дучићем.

Г. Председник. Добро, онда да одредимо комисију. Чланови комисије нека буду г. г. Дучић, Стеван Добривојевић и Мијајло Крстић и они нека оцене земљиште и колико треба да плате, па онда да поднесу одбору реферат. Пристајете ли? (Пристајемо).

Нама је господо наређено да на тунелу близу Фајферта начинимо гелендере, да се не би исти стропоштао и људи осакатили и кола поломиле. Ја сам мишљења да се претходно начини предрачун и стога ћу ово изнети други пут на решење.

Сад имамо две молбе г. Чађевића. Једну као предузимача нивелисања Београда, а другу као општинског инжењера. Прва је молба да му се продужи рок до 1 августа за подношење нивелационог плана.

Г. Васа Дучић. Г. Чађевић је примио 5 хиљада динара и требао је да сврши посао. Кад је он државни инжењер није требао да се прими кад не може да сврши. Ја сам противан продужењу рока.

(Свршиће се)

ПРАВИЛА

за камене мајдана општине вароши Београда

Члан 1.

Општина допушта свакоме да из њених мајдана за своју потребу може vadити камен на основу ових правила, која се прописују да би се осигурала интереси општине и у колико је нужно ујемчила правилност рада.

Члан 2.

Ко хоће из општинских мајдана да вади камен, пријављује се претходно општинском суду, ради од брења.

Члан 3.

Са судским одобрењем обраћа се надзорнику мајдана да му определи место, одакле камен да вади.

Члан 4.

Кад се камен у довољној количини разбије, он се мора да слаже у фигуре од 10—15 кубних метара (висина је метар).

Члан 5.

Чим се фигуре сложе и премер затражи, надзорник мајдана јавља то одмах суду, који одређује по једног кмета, одборника или другог повереника да премеру присуствује.

Члан 6.

По извршеном премеру такса за камен полаже се одмах надзорнику мајдана, који на положене суме издаје признанице из приходне књиге — Такса је од кубног метра 1 динар.

Члан 7.

За песак важе ова иста правила. — Он се мери метарским сандуцима од једног (2 метра дужине, 1 ширине и $\frac{1}{2}$ висине) или од четири (2 метра дужине, 2 ширине 1 висине) кубна метра. За први сандук (од једног) такса је 1, а за други (од четири куб. метра) 4 динара.

Члан 8.

Сваки, коме се одобри вађење камена, сматра се као закупац мајдана и за то је дужан придржавати се ових правила и наредба, које потреба јавне безбедности буде изискивала. У противноме одузима се одобрење за рад; а на случај какве кривице, бива закупац одговоран.

Члан 9.

Закупци су дужни водити нарочиту књигу, по којој би суду у свако доба могли показати: коме је и колико камена или нека препродато; а тако исто обвезани су и свакоме купцу издавати упутнице, на количине, које им продају.

Члан 10.

Надзорник мајдана има да је у мајдану лети од 5 из јутра па до 8 у вече; а иначе дужан је придржавати се свих наредба, које му се буду издавале од стране председништва општине и суда, као и увек пазити да се ни у колико не крпе општински интереси. Књигу мора да води уредно а признанице наплаћене таксе увек да потписује.

Од стране општине вароши Београда — из уравне седнице општинског суда, 20. Јула 1887. год. АБр. 523.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеј“ у)

Петроград 21 Јула п. н. 1887.

Цео Петроград је данас под угиском тужне новости која нам стиже из Москве пре 24 часа. Катков је, дакле, подлегао љутој болести која га нека два месеца мучаше. Издао је у четири часа и двадесет минута после подне на своје добру, Знаменском, које је 28 врта од Москве удаљено. —

Русија губи у њему највећег од својих јавних бораца — човека — кога су једни поштовали а други мрзели, али чије је име продрло од најмање колебе селачке у најдаљим крајевима царства. Пре две године изгубисмо Аксакова, за чијим пером и ватреним патријотством сва Русија заплака. А да како ли ће се примити глас о смрти онога Каткова: чије је име било за масу народа то што и реч отаубина.

Сам кобни исход дао се још пре осам дана предвидети; и онет има овде много људи који то

неће да верују. Ово долази отуда што је Рус пун сујеверице кад је реч о његовим великанима. Он обавија своје полу-богове толиком маштом да их, најзад, представи себи као бесмртне. Премда за ово имамо у *седамнајестом* веку у оном вечитом гскршавању „*лажних Димитрија*“, тих правих идола неке врсте политичког бидизма. Исти појав видимо у *осамнајестом* веку где се један Козак *Тугачев* користи, и чудеса чини, са басном о лажноме Петру III њем. Знате ли ви да је било у Русији врло много света који није хтео да верује у смрт Александра I-ог па ни цара Николе; док се пре четири године кад оно умре јунак од Балкана и од Туркестана, непобедни Скобељев, дало чути у многим селу руском, где, стари војници делећи општу тугу, утешно веле: „*али ако нас Немац нападне он ће нам доћи!*“

Па ко је тај „Немац“ о коме се овде говори? Име, као име, требало би да се односи на *Швабу*, али прост народ даје му много шири значај. Реч „Немац“ има корена у придеву „*нем*“, што значи човек који вам не одговара кад му говорите — бар не кад му говорите словенски који он не разуме — дакле значи странац, туђин. Међу тим, против тог „Немца“ против тог мрског странца и душмана, словенског, војевали су и Скобељев и Катков, први као јунак од мегдана а овај други као јунак на перу. Ту, зблиља, и лежи тајна њихова велика гласа и спомена у народу.

Михаило Катков родио се у Москви године 1818 и дично се московским му пореклом. — јер треба знати да Московљани сматрају себе (и ако погрешно) као *права* Руса, и говоре с најдубљим презрењем о становницима космополитског и либералног Петрограда. Кад се Катков родио, његова Москва једва ако је устала из пепела: хиљаде рушевина још су потсећале на пролазак велике армаде Наполеонове. Неочекивани успеси од 1813 год. дизали су до заноса петроградско одушевљење. Сви писци руски надметали су се у проповедању мржње према туђинцу, Французу, као и љубави према цару избавиоцу Александру I-вом. У овако распаљеној средини растао је и васпитавао се и будући уредник „*Московских Вједомости*“. Још као детету умре му отац, Нићифор Катков, сведок и незнани учесник у драми наполеонској; али удовица, као побожна православна мати, наста око школовања свога сина, те га још врло млада даде у иреображенски завод.

Ето како се на првом кораку у још детињој души Катковљевој усаде два осећаја која су га до гроба морала шокретати, а на име: *вера* и *родољубље*! Као ватрен поклоник, Катков је подједнако мрзио

све друге вере, па био то католицизам, протестантизам или ислам. Као жесток и ганесеп патриот он је налазио да само у Руса или боље рећи у Московца има здрава разума и поштења. Овај је човек љубио своју Русију као год стари Катон свој Рим. Он је обожавао чак и њене погребке, њена насиља, сујеверства па и сама првобитна јој варварства. Пред њим се није смело ушали говорити о једном Владимиру Мономаку или Ивану Калити. Највише ако се дао нагнати на признање: да се Русија мало и искварила од кад Петар Велики би тако несмотрен да отвори врата њена мрском и поганом туђину.....

Прешав брзо у прву гимназију у Москви, а затим и у *Павловски завод*, Катков ступи са шеснајестом му годином 1834 и на московски универзитет и упише се ту у филолошки му факултет. Један стари професор који га је још онда познавао причао ми је, да се већ и у тим годинама Катковљевим дала приметити заједљива оштрина, његова стила и страсност полемичара. Једном речју, Катков је био *фанатик* — припадао дакле оној сорти људи који су, зар, једини кадри да распаље страсти народне ако не и увек да њоме владају.

Четири године по ступању на универзитет Катков га (1838) и сврши са најсјајнијим успехом. Друге године за тим он извади своју диплому *магистра науке*, и оде у Германију која се тада сматрала као мајка сваког научног образовања.

Па какве је плодове побрао Катков од четири годишњег му бављења у Германији? Изгледа да је он он отуда донео двојак, неједнако трајан утисак. У омладини немачкој владала је тада (1830 — 1843) струја либерална. Она понесе собом и Каткова али јој не би суђено да преживи и његове године младости. На против, Катков се сећао како није био код куће у Германији. Његови другови швапски сматрали су га као варварина, дирали га, чикали, пецкали, и подсмевали су му се, тако, да је он и племе њихово на мртво име омрзо био Катков је сам доцније причао, како је увек био несрећан у Немачкој, и како је дахнуо душом кад је границу њену (1843) у повратку прешао.

Једном опет у Русији, Катков се настани у Петрограду, и ускоро преда јавности једно своје дело филолошко под насловом: „*Елементи и облици славено-руског језика*.“ Та је књига била за Русију од прилике оно што за Француску Луја XIII појава Вожелове граматике. Поред све сувопарности предмета књига почини чудеса. Руски језик доби с њоме књижевну слободу. То беше и доба кад чувени Шафарик у Прагу изустип реч: *панславизам*. Баш као

немачки ђаци од 1813 и руски од 1845 почеше се одушевљавати споменом својих старих. Настаде улакмица, ко ће пре у моду увести старе обичаје, пошће и практике. Приман и слављен у свима словенофилским круговима, млади Катков брзо освоји једну од првих катедара петроградског универзитета, катедру *философије*.

Избор међу тим, није био најсретнији. Претерано осетљив и нервозан а подложен кријностима и оптимизма и песимизма, Катков није никада у себи имао штофа за философа. Рођен да воли или да мрзи, он није могао бити нигде ладан и непристрасан. Као жесток полемичар и ненадмашан чланкописац, он није могао резоновати већ само адвоцирати. Али омладина се баш и лени за тако нем рне природе. Благодарени њеном одзиву Катков постаде читав *Мишле* правослдне и царске Русије, и као такав уплаши самодржца Николу, који није марио за такве савезнике. Годи е 1850 изађе указ којим се у целој царевини укидају катедре философије и замсњују предметима теолошким које ће и кључно предавати православни свештеници.

Кажњен овако неправедно Катков се врати у своју Москву и ту остане до смрти. Он најпре покуша (1813) са издањем једне „*Студије најстаријег периода јелинске философије*“, али с тим много не успе. Природа је њега створила била за новинара. Исте године буде му поверено уредништво једног бедног листа без интереса и претплатника: „*Московски Вједомости*.“ И то беше његов спас. Три године доцније (1856) добије и уредништво „*Руског Вјесника*.“ Час славе Катковљеве беше дакле куцнуо.

По целој Јевропи, Русију једво изузев, револуција од 1848 год. прошла је као бура. Она је била већ свуда и побеђена и угушена. Али Катков, раскинув за свагда са либерализмом своје младости, узе у руке перо заједљиве ироније, сарказма па чак и денунцијације, да с њоме ипаствује оно мало руских либерала што још сањаше о уставу. Инглеска као прва која је увела тај систем владавине у Јевропи била је, дабогме, крива свему злу. Нити је Катков, у апсолутистичкој му ревности презао да удари и на саме страдалнике политичке, на своје другове по таленту као ва једног Достојевског, Вернишевског, Херцена. Него, иекреше и пове опасности за стару Русију, његова идола. Војске јевропске ударише на Севастопољ, и то баш у часу, кад се у земљи дизаше протест противу гвоздене руке Николине. Катков се очајно борио и противу западне штампе и противу домаћих реформатора. Али — узаман. Севастопољ паде, и с њиме стара Русија,

а слобода би дата мужицима 1855 — 1862. Дотле (до 1863 године) Катков није знао за популарност. Та година (1863) донесе му је. Пољска беше устала на глас Лангијевића. Русија Александра II ог и Горчаква, бојећи се опште побуне и нове коалиције, оклеваше. Тада Катков са нечуеном смелосћу стави се на чело *руско* народна покрета. Надмашајући у жестини и најжешће органе западне штампе, он позиваше владу да чини своју дужност, узбуни јавно мњење раздражи масу, пркосећи и ругајући се министрима што се боје од Јевропе. Свако дело вешања бунтовника од стране тако званог „целата Муравијева“, који терором Вилну покри, Катков је хвалио и славио. Он је гњевно тражио нова вешала, стрељања и прогонства. И доиста, овај бесни ветар узбурка цео народ, и тера из пера Горчаковљева оне оштре окружнице и разби оклевање Александра II-ог. Од то доба Катков је био најомраженији човек у Јевропи, али и најпопуларнији човек у Русији. Последње године његова живота излишно је готово и спомињати — тако су оне познате. Ко није чуо на прилику, за оне красноречиве апеле његове у корист „јужве браће, Црногораца, Србијанаца и Бугара, а који најпосле изађоше на рат од 1877. Је ли потребно говорити о отварању у Москви, оног класичног завода, „царевићев г лицеја“, коме он из ради програм, данас предмет подражавања у свима гимназијама царевине, и где стара класична настава замени модерну и професионалну. Катков је полагао са тачке: да науке воде атеизму у религији и либерализму у политици. Он је, дакле, ишао да их замени учењем мртвих језика, руекој омладини веома мрских. Па да ли је успео? У праву смо еумњати, јер никада нихилизам није био распрострањенији по университетима руским по што је од увођења програма Катковљева.

На послетку, остаје вам да кажемо коју о Катковљевој војни противу Немачке, војни, којој смицао ваља добро ухватити, и којој се сувише значаја придаје тамо на Западу.

Цела је истина да је од 1880 год. Катков толико пута користио г. Гирса, као раније и кнеза Горчакова, за његове претеране учтивости, према Немцима. У словенску му поносу, Катков се бунио противу успеха једног суседног и неодољиво супарничког царства. Још у 1863 год. он је дизао свој глас у коцист Данаца. А у 1870 бранио је поражену Француску, али не из пријатељства према њој већ ис суревњивости према победиоцу. Не треба међу тим, заборавити да му се и наступи галофилства нису метали да одобри 1873 године *тројецар*

ски савез очевидно закључен противу Француске. Колико јуче он је пружао Француској своју умирућу руку, позивајући ју, да заједно удаве германског колоса, али и то је он чинио са задњом мишљу, да по времену сврши и с њоме као и са целим либерализмом јевропским

Катков је умро: Мир пепелу његову! Скидајмо

капу пред патријотом! али не заборављајмо ни ону себичност народну, ни оне предрасуде религијозне и политичке из којих се састојао Катковљев патријотизам. Као непомирљиви Рус и православни фанатик он је у два маха, кадар био, препоручити савес са Француском; али у дубини своје душе он за Француску никад није марио.

ОБЈАВА.

Комисија за регрутовање сталног кадра почеће свој рад у здању овоопштинског суда на дан 11 августа т. г. С тога се позивају сви младићи, који су 1867. год. рођени, или овде или на страни, да горњег дана непремјено пре подне у 8. часова престану.

Даље, имају доћи и сви неспособни задругари појединих регрута чија неспособност даје регруту право на скраћени рок службе, а могу доћи и други из задруге ради објаснења задружног имања, како после неби било молби и жалби за скраћивање рока.

Горњег дана имају се јавити комисији и сви привремено неспособни младићи од прошлих година, који ће собом понети комисијска уверења.

Ко се горњега дана не пријави регрутној комисији, сматраће се, да је службу у сталном кадру избегао, и према закону о устројству војске, кад се ухвати служиће три године, а поред тога платиће и војницу.

Ово се јавља грађанству ради знања.

Од суда општине Београдске 30. Јула 1887 год С. № 7696. у Београду.

НАРОДНА БАНКА

	Преглед стања на дан 31 јула 1887 године				сравњено са прошлим стањем	
	И М О В И Н А		Д У Г			
Главница				20,000.000		
Акције				20,000.000		
Правремене акције				10,000.000		
Акционари				7,500.250		
Банкноте у тецају у злату	Динара	200.300	—			+
" " " " сребру	"	6,994.660	—			—
Благајна у звечећем зовцу у злату	"	702.489	20			—
" " " " сребру	"	2,516.567	06	3,235.384	80	+
Стране вредности и салда страних корес.	"	16.328	53			—
Лисница у злату	"	1,413.456	51			—
Лисница у сребру	"	2,173.340	35	3,586.796	86	+
Займови на државне обвезнице у злату	"	2,363.051	—	2,578.886	—	—
Займови на државне обвезнице у сребру	"	195.835	—			+
Текући рачуни у Београду				188.577	16	—
Менице за наплату				4.610	65	—
Кауције				102.725		102.625
Полагачи кауција						
Оставе просте				22.250		
Остављачи простих остава						
Оставе по текућим рачунима				524.942	80	22.200
Остављачи по текућим рачунима						
Резервни фонд						
Вредности резервног фонда				3.961	75	5.230
Положене акције српске Народне Банке						
Полагачи акција						
Разни рачуни				121.693	34	
				37,840.008	36	37,854.008
						3

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС.

Изашла је из штампе књига :

СПОЉАШЊИ ОДНОШАЈИ СРБИЈЕ

НОВИЈЕГА ВРЕМЕНА

ДРУГА КЊИГА

1860—1868

НАПИСАО

ЈОВ. РИСТИЋ.

У БЕОГРАДУ У ШТАМПАРИЈИ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ 1887.

Књига износи 38 штампаних табака у 8 ни. Цена је књизи три и по динара.

Садржина: I. Ново доба 1860—1862. II. Бомбардање Београда 1862. III. Конференција у Канлици. IV. Србија и Porta после бомбардања Београда 1862—1864. V. Извршење канлишкога протокола. VI. Мали Зворник. VII. Србија и Румунија. VIII. Србија усамљена. IX. Први дипломатски покушај Србије, да ослободи градове X. Утицај аустро-пруског рата на балканско полуострво. XI. Србија и Грчка. XII. Србија захтева градове. XIII. Преговори између Русије и Француске о судбини балканскога полуострва. XIV. Предаја градова.

Књига се ова може добити у књижарници Петра Ђурчића.

Нова књига и може се добити :

У КЊИЖАРИ ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА У БЕОГРАДУ

ДУШАНА ВАЛОЖИЋА У НИШУ

И СВИМА БЕОГРАДСКИМ КЊИЖАРАМА

СРБИЈА У ДЕВЕТНАЈЕСТОМ ВЕКУ

(КАРАЂОРЂЕ И МИЛОШ)

НАПИСАО

СЕН РЕНЕ-ТАЉАНДИЈЕ

ПРЕВЕО

Н. С. ЈОВАНОВИЋ — „АМЕРИКАНАЦ“

Од устанка на дахије 1804 до једренског мира 1830. На 12 ни 288 страна XVIII. Цена 2 динара; или 1. фор. а. вред. а на 5 књига 1 бесилатно

Ова књига обухвата историју Србије од устанка на дахије 1804, до једренскога мира 1830, и јесте најлепши споменик који је ичије перо икада јунаштву и мучевиштву Србиновом изрезало.

Писац је књиге чувени научник француски Сен Рене Таљандије, човек, који се, истина после славног Ранкеа за Србију заинтересовао, а пре њега у гроб легао, али који није за то Србију и њену историјску књижевност мањим благом обдарио.

Надати се, доиста, да ће наш свет примити српски превод овог драгоценог дела са оном топлотом са којом је она од врсног аутора, „патњама напзрима, победама и надама српског народа“ посвећена